

Vergaderjaar 2009–2010

28 331

Voorstel van wet van het lid Halsema houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot invoering van de bevoegdheid tot toetsing van wetten aan een aantal bepalingen van de Grondwet door de rechter

J

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 27 oktober 2009

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin¹ heeft met interesse kennis genomen van de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 juni 2009 betreffende de procedure van grondwetswijziging en de rol en functie van een demissionair kabinet.

Naar aanleiding daarvan heeft zij de minister op 2 oktober 2009 een brief gestuurd.

De minister heeft op 16 oktober 2009 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin, Hester Menninga

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Meindertsma (PvdA), Bemelmans-Videc (CDA), Dölle (CDA), Ten Hoeve (OSF), Kox (SP), Van Bijsterveld (CDA), Noten (PvdA), Putters (PvdA), (vice-voorzitter), Engels (D66), Laurier (GL), Hendriks (CDA), Van Kappen (VVD), De Boer (CU), Quik-Schuijt (SP), K.G. de Vries (PvdA), Schaap (VVD), Hermans (VVD), (voorzitter), Ten Horn (SP), De Vries-Leggedoor (CDA), Koffeman (PvdD), Böhler (GroenLinks), Lagerwerf-Vergunst (CU), Eigeman (PvdA), Duthler (VVD), Vliegenthart (SP) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

BRIEF AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Den Haag, 2 oktober 2009

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin heeft met interesse kennis genomen van uw brief van 26 juni jl. betreffende de procedure van grondwetswijziging en de rol en functie van een demissionair kabinet (kenmerk 2009-000036681).

Binnen de commissie bestaat het gevoel dat het kabinet de bevoegdheid van een demissionair kabinet om te beslissen over het al dan niet bekrachtigen van wetsvoorstellen tot grondwetsherziening onvoldoende scherp omlijnt en daarmee vragen oproept ten aanzien van de grenzen aan de uitoefening van die bevoegdheid. In de brief wordt immers gesteld: «Een demissionair kabinet dat voor de vraag tot bekrachtiging komt te staan kan besluiten tot bekrachtiging, tot niet-bekrachtiging of besluiten het besluit daarover over te laten aan het volgende kabinet, indachtig de opdracht al datgene te blijven verrichten dat het in het belang van het Koninkrijk noodzakelijk acht.» De commissie vraagt zich af of een demissionair kabinet in de geschetste situatie staatsrechtelijk de volledige vrijheid heeft een aanvaard wetsvoorstel tot grondwetsherziening wel of niet te contrasigneren. Kunt u nog eens gemotiveerd aangeven in hoeverre er staatsrechtelijke of staatkundige bezwaren bestaan tegen de beslissing van een demissionair kabinet om (g)een contraseign te plaatsen onder een besluit tot bekrachtiging van een met tweederde meerderheid in beide Kamers aanvaard voorstel tot grondwetsherziening?

De commissie gaat er in ieder geval vanuit dat het kabinet de interpretatie van de commissie van terughoudendheid deelt en met de commissie van mening is dat een demissionair kabinet de beslissing omtrent contrasignering in de regel zal doorschuiven naar een nieuw, volwaardig kabinet ten aanzien waarvan de vertrouwensregel weer volledig functioneert. De commissie verneemt dienaangaande gaarne nader bericht.

Voorts gaat de commissie er vanuit dat de schriftelijke overleggen over de grondwetswijziging en het schriftelijk overleg betreffende de toezeggingen over de opdracht aan de Staatscommissie Grondwet (Kamerstuknummers 28 331, H en 31 700 VII, F) worden meegewogen in de komende notitie van het kabinet over grondwetswijziging ten aanzien van (onder andere) de herzieningsprocedure. Ook op dit punt ontvangt de commissie van u gaarne nader bericht.

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin,
Drs. L. M. L. H. A. Hermans

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 oktober 2009

Bij brief van 2 oktober 2009 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin gereageerd op mijn brief van 26 juni 2009 betreffende de procedure van grondwetswijziging en de rol en functie van een demissionair kabinet (Kamerstukken 2008/09, 28 331, I).

Mijn reactie hierop zal ik betrekken bij het reeds eerder aan uw Kamer aangekondigde standpunt over grondwetswijziging ten aanzien van de herzieningsprocedure. Dit standpunt zal naar verwachting voor het einde van 2009 uw Kamer bereiken. De door uw commissie gememoreerde schriftelijke overleggen worden, voor zover betrekking hebbend op de procedure van grondwetswijziging, hierin meegewogen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst